

Ghid

PENTRU

fete și băieți

la vârsta (pre)adolescenței

despre

CUM AR PUTEA SĂ SCHIMBE LUMEA

LIBRIS CUPRINS

Să începem...	6
Atitudine binevoitoare	8
Cunoașterea este putere	10
Subiecte ce pot fi explorate	12
Știrile false	14
Înfruntând prejudecățile	16
Cumpără mai puține lucruri!	18
Risipa alimentară	20
Despre energie	22
Contribuie cu povestea ta	24
Schimbarea mentalităților	26
Campaniile online	28
Campaniile de scrisori	30

Activismul de la firul ierbii	32
Voluntariatul	34
Inițierea unei campanii	36
Strângerea de fonduri	38

Organizarea de evenimente 40

Mass-media locală 42

Despre curățenie 44

Coridoarele ecologice 46

Grădinile comunitare 48

Schimbul de experiență 50

Aspirații mari 52

Tipuri de proteste 54

Participarea la un protest 56

Viitorul activismului 58

Bătălia de pe strada Cable 60

Drepturile civile și tinerii activiști 62

Revolta de la *Stonewall* 64

Sfârșitul apartheidului 66

Surse de informare 68

În loc de încheiere: Ai grijă de tine! 70

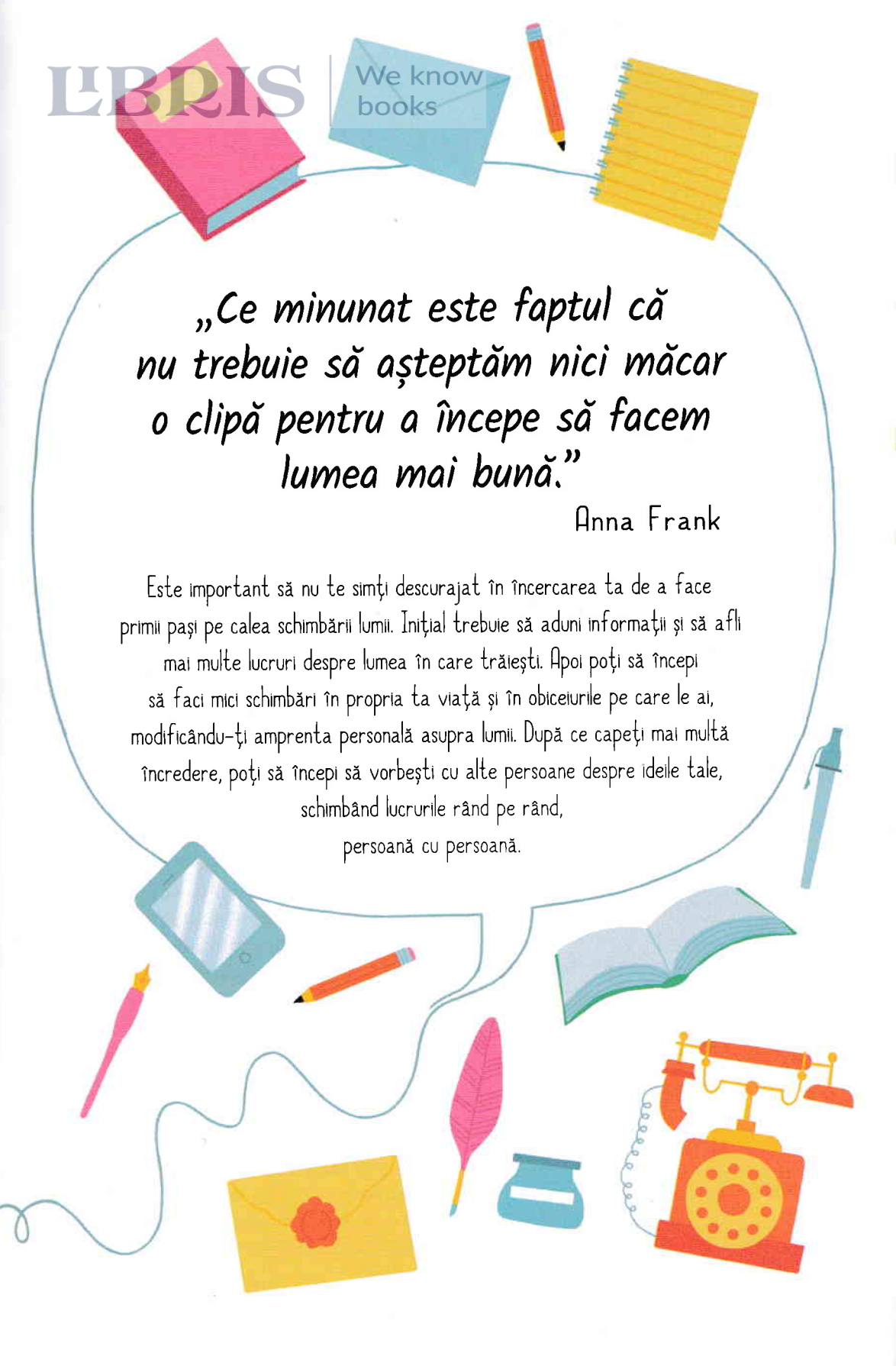
Indice 72

*„Ce minunat este faptul că
nu trebuie să așteptăm nici măcar
o clipă pentru a începe să facem
lumea mai bună.”*

Anna Frank

Este important să nu te simți descurajat în încercarea ta de a face primii pași pe calea schimbării lumii. Inițial trebuie să aduni informații și să afli mai multe lucruri despre lumea în care trăiești. Apoi poți să începi să faci mici schimbări în propria ta viață și în obiceiurile pe care le ai, modificându-ți amprenta personală asupra lumii. După ce capeți mai multă încredere, poți să începi să vorbești cu alte persoane despre ideile tale, schimbând lucrurile rând pe rând, persoană cu persoană.

ATITUDINE BINEVOITOARE

Este posibil să știi exact cum ai dori să schimbi lumea. Dar este în regulă dacă nu știi încă. Poți să începi prin a avea o atitudine binevoitoare față de cei din jurul tău și să te gândești bine la alegerile pe care le faci.

Schimbarea lumii pare un lucru care sună impresionant, dar tu o schimbi deja prin însuși faptul că trăiești în ea. În fiecare zi faci anumite alegeri care afectează lumea din jurul tău. Uneori sunt alegeri importante. Alteori sunt infime. Adesea nici măcar nu-ți dai seama că faci o alegere.

Să ai o atitudine binevoitoare înseamnă...

...să dai atenție oamenilor din jurul tău.

...să încerci să observi dacă cineva are nevoie de ajutor.

...să te gândești la modalități de a face lucrurile mai bine, fie că este vorba de un lucru mic, pe care îl poți rezolva pe loc, fie că este ceva pentru care va fi nevoie de mai mult timp și sprijin pentru a putea fi organizat.

Cum să încep?

Ocaziile de a face alegeri bune pot să apară oricând și oriunde. Încearcă să te obișnuiești să privești în jur ca să găsești căi de a face ca lumea înconjurătoare să fie un pic mai bună. Exersează aceasta în decursul activităților tale zilnice. S-ar putea ca la prima încercare să nu observi nicio situație în care ai putea să ajuți cu ceva. Este normal. Continuă să cauți. În felul acesta, când se ivește ocazia să faci un bine, vei observa numaidecât acest lucru.

Majoritatea ocaziilor pe care le vei avea pot părea destul de banale. Poți să observi pe cineva care se chinuie să-și care cumpărăturile pe o scară abruptă și să te hotărăști să-l ajuți sau să vezi pe cineva care pare că se simte singur și să stai puțin de vorbă cu el. Poate fi un lucru foarte simplu, de exemplu să iei de jos o sticlă de plastic și s-o pui în containerul de reciclare.

NU UITA:

SĂ NU ACȚIONEZI NICIODATĂ ÎNTR-UN MOD CARE TE-AR PUTEA PUNE ÎN PERICOLI

Ce urmează?

Un lucru este sigur. Dacă dai atenție celor din jurul tău, vei începe să observi noi modalități de a ajuta lumea. Faptul că observi o mulțime de lucruri mărunte te poate ajuta să înțelegi schimbările mai mari care ar ajuta comunitatea ta. Dacă o mulțime de oameni se chinuie să urce o scară abruptă, ai putea să organizezi o campanie pentru construirea alături a

unei rampe. Dacă elevii din școală se simt singuri, ai putea să înființezi un nou club afterschool ca să-i ajuți să interacționeze cu alții. Ai putea chiar să creezi un grup de prieteni și colegi și să vă gândiți împreună ce ați putea face ca lumea să devină un loc mai bun. Cu cât reușești să implici mai multă lume, cu atât va fi mai ușor să faceți schimbări.

O lume mai mare

Privitul în jur nu trebuie să se limiteze doar la comunitatea locală. Faptul că urmărești cu atenție ce se întâmplă în lume, online și la știri, te va ajuta să vezi locuri în care ai vrea să aduci ceva nou. Există o mulțime de cauze cărora li se dedică oamenii. Este normal ca la început să te simți copleșit. Această carte te va ajuta să abordezi lucrurile pas cu pas. Nu trebuie să încerci să schimbi întreaga lume deodată. Un bun început este să privești în jurul tău.

Undele schimbării

Dacă faci o mică schimbare în comunitatea ta, s-ar putea să constăți că și alte persoane o observă și decid să facă aceeași schimbare în comunitatea lor. O mică acțiune se poate propaga mai departe. Cu ajutorul rețelelor sociale, ideile pot să se răspândească în lume mai repede decât oricând înainte.

CUNOAȘTEREA ESTE PUTERE

„Educația nu înseamnă să umpli o găleată, ci să aprinzi un foc.”

W.B. Yeats

Aflarea mai multor informații despre lume, despre istoria și popoarele ei, despre modul în care se petrec lucrurile este primul pas pe drumul parcurs de orice activist. Vei fi în stare să gândești independent și să iei decizii în cunoștință de cauză, nu să te bazezi pe alții care să-ți spună ce ar trebui să gândești.

Autoeducația este diferită de educația pe care o primești la școală, unde profesorii îți oferă de-a gata informații și date pe care tu să le înveți. Va trebui să te străduiești mai mult de atât. Este de dorit să găsești cât mai multe surse diferite, să afli informații de la diverse persoane, având diferite puncte de vedere. Unele dintre acele persoane pot să se contradică între ele: cu unele vei fi de acord în aproape toate privințele, iar cu altele vei fi în dezacord total. Toate acestea fac parte din procesul prin care înveți să gândești independent.

Cărțile

De la *Originea speciilor* la *Capitalul*, unele dintre cele mai mari și mai revoluționare idei din istorie au fost scrise în cărți. Și nu numai cărțile pe diverse subiecte pot fi educaționale. Citind operele literare ale unor scriitori cu experiențe de viață diferite de ale tale, poți vedea lucrurile dintr-o perspectivă cu totul nouă.

Dacă ești în pană de idei, poți să mergi la biblioteca din cartierul tău!

Filme artistice și documentare

Filmele sunt o sursă bună de idei pe care nu le-ai mai întâlnit până acum. Poți chiar să organizezi o vizionare împreună cu prietenii tăi și să discutați apoi părerile fiecăruia despre subiectele abordate (vezi la p. 41 câteva idei).

Articole din presă

Urmărirea ultimelor știri te va ajuta să fii la curent cu schimbările care se petrec zi de zi, dar în presă apar adesea articole analitice mai lungi, ce oferă mai multe informații de fond asupra evenimentelor care au loc în lume.

Twitter (X) și YouTube

Unii ziariști relatează evenimentele în desfășurare pe Twitter (X), reporterii fiind prezenți la fața locului în timpul manifestațiilor, protestelor sau revoltelor, postând informații și imagini video mai rapid decât o pot face marile agenții de știri. Există și utilizatori de YouTube care realizează imagini video prin care explică subiecte profunde într-o manieră simplă, fapt ce poate constitui o bună introducere în anumite concepte.

We know books

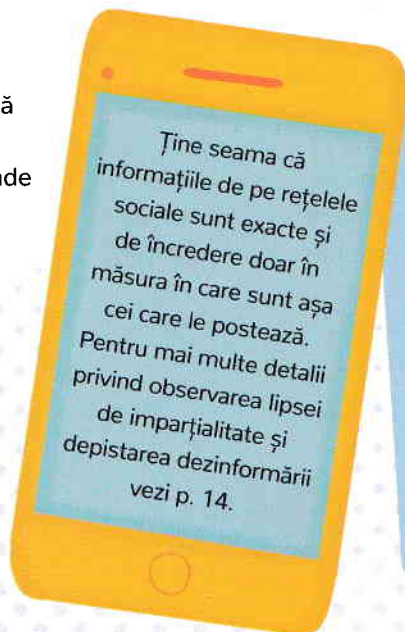

Relatări personale

Adesea oamenii își fac timp să prezinte propriile lor experiențe, în speranța că i-ar putea ajuta pe alții. Este important să-ți iei informațiile din diverse surse ca să ai o imagine cât mai amplă, dar aflarea poveștii de viață a unei persoane anume poate avea un impact foarte mare și să fie utilă pentru înțelegerea experiențelor individuale din spatele marilor evenimente globale.

Conversații și discuții

Fie că vorbești relaxat despre ideile tale cu prietenii sau urmărești expunerea unui expert, faptul că te arăți deschis la idei noi este o modalitate minunată de a învăța să faci față unei provocări. Universitățile și colegiile organizează adesea dezbateri online sau cu prezență în sală la care poți să te înscrii.

Ține seama că informațiile de pe rețelele sociale sunt exacte și de încredere doar în măsura în care sunt așa cei care le postează. Pentru mai multe detalii privind observarea lipsei de imparțialitate și depistarea dezinformării vezi p. 14.

„Datoria tineretului este să se opună corupției.”

Kurt Cobain

SUBIECTE CE POT FI EXPLORATE

Cu timpul, dacă perseverezi căutând noi căi prin care ai putea să schimbi lucrurile, probabil îți vei da seama că până la urmă ajungi să fii atras mai des de unele cauze decât de altele. Pe măsură ce descoperi de ce subiecte ești mai interesat și găsești domeniul potrivit, poți să începi să investighezi și să citești mai mult despre acele cauze.

Sunt subiecte imense care ar putea să te intereseze. Totuși, tu ai putea să începi cu lucruri mărunte. Toate se leagă între ele în multe feluri: campaniile împotriva creșterii animalelor în sistem industrializat fac parte atât din acțiunile de protecție a mediului, cât și din lupta pentru bunăstarea animalelor. Impulsionarea autorităților locale să îmbunătățească transportul cu autobuzul este important atât pentru protecția mediului, cât și pentru reducerea efectelor inegalității sociale. Deci nu ar trebui să-ți limitezi opțiunile!

Protecția mediului

Este probabil cea mai mare problemă cu care se va confrunta omenirea în următoarele câteva decenii. La paginile 18–23 vei găsi câteva idei despre cum ai putea să reduci impactul tău individual asupra mediului. Însă va fi nevoie și de schimbări enorme în modul în care se comportă marile corporații și în felul în care este structurată societatea. Pentru ca toate acestea să se întâmple, este necesar ca oamenii să creeze ample mișcări care să pună presiune pe politicieni și pe marii oameni de afaceri. Aici trebuie avute în vedere metode de campanie ca utilizarea presei locale (p. 42) și organizarea de proteste (p. 56).

Dreptate rasială

De generații întregi oamenii s-au străduit să facă lumea un loc mai drept pentru persoanele de orice rasă și etnie, dar încă este nevoie de eforturi imense în această direcție. Un loc bun de unde să începi este să te informezi despre opera activiștilor de-a lungul istoriei (p. 62, 66), dar și să participi la strângerea de fonduri pentru grupurile locale care fac campanii în județul/localitatea ta (p. 38) sau să organizezi o campanie (p. 36) pentru combaterea nedreptăților oriunde le observi.

We know books

Distribuția inegală a bogăției

26 dintre cei mai bogați miliardari dețin în prezent tot atâția bani cât jumătate dintre cei mai săraci oameni din întreaga lume. Crearea unei lumi echitabile pentru toți locuitorii planetei înseamnă să te asiguri că orice om are acces la hrană sănătoasă, îngrijire medicală, apă curată și educație. Strângerea de fonduri (p. 38), înființarea unei grădini comunitare (p. 48) și voluntariatul (p. 34) pentru bănci de alimente, ajutarea oamenilor fără adăpost și alte sisteme de asistență socială pe plan local sau chiar în alte țări ajută în acest sens.

Egalitatea de gen

Egalitatea de gen este conceptul conform căruia oamenii trebuie să fie tratați corect, indiferent de gen. O mare parte a acestui concept se referă la feminism. Autoeducația și schimbarea, puțin câte puțin, a mentalităților (p. 26) îți vor crea o bază solidă care te va ajuta să te opui sexismului oriunde îl vei întâlni.

Bunăstarea animalelor

Cruzimea față de animale poate lua multe forme: abandonarea animalelor de companie, zootehnia intensivă, distrugerea habitatelor animalelor sălbatice din zonă, toate afectează animalele în diverse moduri. Poți să ajuți prin faptul că faci voluntariat la rezervații (sanctuare) pentru animale din zona ta (p. 34), crești găini ca parte a unei grădini comunitare (p. 48) sau contribui la crearea de coridoare ecologice (p. 46).

Drepturi pentru LGBTQ+

Societatea a parcurs un drum lung de la primul protest *Pride* de la *Stonewall* (p. 64), dar călătoria nu s-a terminat. Sunt încă mari părți ale lumii unde oamenii pot fi băgați la închisoare sau chiar condamnați la moarte pentru că iubesc o anumită persoană sau pentru că își afirmă o anumită identitate. Sunt organizații care desfășoară campanii de trimitere de scrisori (p. 30), dar la nivel local voluntariatul pentru proiecte locale (p. 34) sau organizarea de acțiuni de solidaritate (p. 40) pot face o diferență.

